

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
CREATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE LOCAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN KHEMARAT
DISTRICT, UBON RATCHATHANI PROVINCE

ภาวินี อารมย์
Pawinee Arrom
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
e-mail: Pawinee7598@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี และ (2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 22 แห่ง จำนวนครูผู้สอน 217 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามสัดส่วนของประชากรและการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 136 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และ (2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหารสถานศึกษา, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) To study the level of creative leadership of school administrators under the local government organization in Khemarat District, Ubon Ratchathani Province, and (2) to compare the creative leadership of school administrators under the local government organization in Khemarat District, Ubon Ratchathani Province, classified by

educational level and work experience. This research is survey research. The population is teachers of early childhood development centers under the local government organization in Khemarat District, Ubon Ratchathani Province, totaling 22 centers, with 217 teachers. The sample was obtained using the Krejcie and Morgan table, and stratified random sampling according to the proportion of the population and simple random sampling, resulting in a sample of 136 people. The instrument used to collect data was a 5-level Likert scale questionnaire. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test. The research results found that (1) the creative leadership of school administrators under the local government organization in Khemarat District, Ubon Ratchathani Province, overall, was at a high level, and (2) the comparison of creative leadership of school administrators under the local government organization in Khemarat District, Ubon Ratchathani Province, classified by educational level and work experience. Categorized by educational level and work experience, there were no significant differences overall or in specific aspects.

Keywords: Creative leadership, school administrators, local government organizations, Khemarat District, Ubon Ratchathani Province

บทนำ

ในปัจจุบันระบบการศึกษาของประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ จากความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และความคาดหวังของประชาชนต่อคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับท้องถิ่นที่มีบริบทเฉพาะตัว จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ยืดหยุ่น และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันทั่วทั้งที่ หนึ่งในปัจจัยที่สำคัญ ที่จะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษา คือ “ภาวะผู้นำของผู้บริหาร” ซึ่งไม่เพียงเป็นผู้อำนวยการจัดการในเชิงโครงสร้างเท่านั้น หากแต่ต้องสามารถเป็น “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง” ที่สามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ขับเคลื่อนนวัตกรรมทางการศึกษา และสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Northouse, 2018) การก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่ต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม การปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทยที่ได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง ได้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับยุคสมัย โดยเฉพาะ “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์” (Creative Leadership) ที่ถือเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง สร้างนวัตกรรม และกระตุ้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีแรงจูงใจในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการศึกษาและในการ บริหารงานเพราะผู้บริหารถือเป็นผู้นำหลักของโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา ที่จะส่งผลให้ประสบ ความสำเร็จผู้บริหารต้องให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนปฏิบัติงานในหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่ ฉะนั้นภาวะผู้นำเชิงบวกจึงเป็นหัวใจสำคัญที่มี การสร้างวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เผยแพร่วิสัยทัศน์ รู้จักวิธีการดึงผู้ร่วมงานเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน จะต้อง

ความมุ่งมั่น ขอบหาประสบการณ์ ฝึกฝนตนเองให้เป็นคนช่างสังเกต รวมถึงเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้นำที่สามารถกำหนด หรือสร้างภาพความสำเร็จของสถานศึกษาในอนาคต หรือผู้ได้บังคับบัญชาผ่านสภาพแวดล้อมต่างๆ ผ่านปัญหาอุปสรรคต่างๆ ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดจากความคิดของทุกฝ่าย เป็นการระดมความคิด การส่งเสริมสนับสนุน ให้ทุกคนมีส่วนร่วม เต็มใจ และร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานภายใต้วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่มีภาระผูกพัน ผู้นำจะต้องมุ่งเน้นเรื่องของการสื่อสารความ ให้มีความชัดเจน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การสื่อสารที่ดีนั้นถือว่าเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่ง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ดังนั้นผู้บริหารที่มีภาวะเชิงบวกจะสามารถปรับตัวและเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม กับสภาพปัจจุบันและอนาคตทำให้องค์การนั้นๆ สามารถมองเห็นปัญหาและพร้อมสร้างความร่วมมือของคนในองค์กร มีการมอบอำนาจให้กับกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่การเปลี่ยนแปลงตลอดจนการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลง และการสร้างวัฒนธรรมใหม่ให้กับองค์กรได้อย่างประสบผลสำเร็จ (รักเกียรติ หงส์ทอง และธนพงษ์ อุดมทรัพย์, 2559) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญ ที่ต้องจัดการศึกษาและบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของบุคลากรครู ซึ่งต้องอาศัยศักยภาพของตนเองและของคณะครูร่วมกัน รวมถึงความมีระเบียบแบบแผนความถูกต้องที่ต้องดำเนินไป รวมไปถึงการเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ปรึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา (ปัทมา ปันทองกูร, 2561)

สำหรับบริบทของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งของการกระจายอำนาจทางการศึกษา ได้รับความคาดหวังจากสังคมให้สามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีคุณภาพ ทว่าจากการศึกษาภาคสนามและรายงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า สถานศึกษาหลายแห่งในระดับท้องถิ่นยังประสบกับปัญหาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ไม่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านการสร้างนวัตกรรม กระบวนการมีส่วนร่วม และการพัฒนาบุคลากรในลักษณะที่สร้างแรงบันดาลใจ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) ในพื้นที่เขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีสถานศึกษาหลายแห่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพบว่าสถานศึกษาหลายแห่งยังขาดการบริหารที่มีลักษณะเชิงสร้างสรรค์ ปัญหาที่พบ ได้แก่ การดำเนินงานแบบยึดตามแนวปฏิบัติเก่า ขาดการริเริ่มโครงการใหม่ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน การมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาหลักสูตรยังอยู่ในระดับต่ำ และขาดการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในเชิงรุก ปัญหาเหล่านี้สะท้อนถึงภาวะผู้นำที่เน้นการควบคุมมากกว่าการจูงใจ ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในระยะยาว ทั้งนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า ผู้บริหารบางรายยังขาดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาโรงเรียน ไม่สามารถแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ขาดการสนับสนุนให้ครูคิดนอกกรอบ และขาดความสามารถในการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ในองค์กร ทำให้ครูรู้สึกเป็นเพียงผู้ปฏิบัติงาน ไม่ใช่ “ผู้ออกแบบการเรียนรู้” ที่สามารถมีบทบาทเชิงรุกในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งปัญหานี้เชื่อมโยงโดยตรงกับลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหาร

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการศึกษา “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา” ในบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อสำรวจลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารในพื้นที่ดังกล่าวว่ามีระดับและลักษณะอย่างไร มีความสอดคล้องกับแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์หรือไม่ และสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาท้องถิ่นให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพจากการพิจารณาถึงบริบทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ยังพบว่ามิสถานศึกษาหลายแห่งที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล

พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาหลายคนยังขาดการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างชัดเจน การดำเนินงานด้านวิชาการในหลายโรงเรียนยังคงใช้รูปแบบเดิม ๆ ไม่มีการส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดกระบวนการนิเทศภายในที่ส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน และยังมีปัญหาเรื่องความร่วมมือของครูในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยในครั้งนี้คาดว่าจะมีประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติ ที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้เกิดการจัดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางการพัฒนาผู้นำการศึกษาในอนาคต

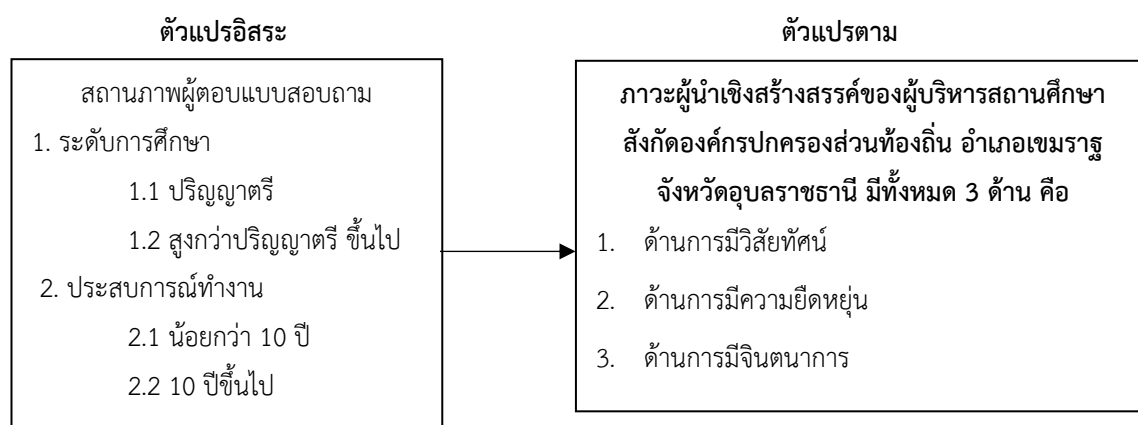
2.วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี

2.2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบจากแนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สนธยา สมลิกุล (2566), จุฑามาส ชื่นห้วน (2562), กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์ (2562), ศิริวรรณ คำภูเงิน (2561), คุณาวุฒิ สิงห์ทอง (2561), จันทรธิมา รัตนโกสุม (2561), สุพัฒตรา อีพรพันธ์ (2561), โรบินสัน (Robinson. 2007), มุ่งเกษม (Mungkasem 2001) และ ชนิน (Chenin. 2001) แล้วนำมากำหนดกรอบการวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอมะนัง จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2568 จำนวน 217 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอมะนัง จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2568 จำนวน 136 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) แล้วนำมาวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แล้วใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอมะนัง จังหวัดอุบลราชธานี แบ่งเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอมะนัง จังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert (Likert's rating scale)

3. วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

3.2 ศึกษา ค้นคว้า เอกสาร ตำรา บทความ สารนิพนธ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเป็นนิยาม ศัพท์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อดำเนินการ

3.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยจำนวน 3 ท่าน มีคุณสมบัติดังนี้ 1) ผู้อำนวยการกองการศึกษา 2) ครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 ท่าน และนำข้อที่ได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) น้อยกว่า 0.67 ขึ้นมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบความเชื่อมั่น และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลให้ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อขออนุญาตจัดเก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้ Google form ไปยังกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

4.2 ขอความอนุเคราะห์ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี ตอบแบบสอบถามพร้อมกำหนดวัน เวลา

4.3 รวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

4.4 นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51 - 5.00	หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับ มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับ มาก
2.51 - 3.50	หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับ ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับ น้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี เปรียบเทียบตามสถานภาพ โดยการทดสอบค่าที ชนิดกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (t-test Independent)

5.4 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทำในรูปตารางประกอบการบรรยาย

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ความถี่ (Average)

6.1.2 ร้อยละ (Percentage)

6.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

6.2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้การวิเคราะห์ IOC (Index of item objective congruence)

6.2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน สถิติที่ใช้โดยทดสอบค่าที (t – test independent)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 136 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 78.70 รองลงมา คือ มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 67.60 รองลงมา คือ มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 ตามลำดับ

2. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1) ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.13	0.73	มาก
2) ด้านความยืดหยุ่น	4.24	0.70	มาก
3) ด้านการมีจินตนาการ	4.23	0.68	มาก
รวม	4.20	0.66	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D = 0.66) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านความยืดหยุ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D = 0.70) รองลงมา คือ ด้านการมีจินตนาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D = 0.68) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D = 0.73) ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารมีความรอบคอบในการแก้ปัญหาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการวางแผนหรือกำหนดภาพแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานและปฏิบัติตามเป้าหมายได้อย่างสร้างสรรค์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมองภาพรวมที่เป็นไปได้ในอนาคต ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ตามลำดับ

2.2 ด้านความยืดหยุ่น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญและเคารพสิทธิส่วนบุคคลในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการปรับปรุง แก้ไข กฎระเบียบการทำงานตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปไม่ยึดติดกับกฎเกณฑ์เดิม ๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยนแผนงานภายใต้สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ

2.3 ด้านการมีจินตนาการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ รองลงมา คือ ผู้บริหารมีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาดและมีความรอบรู้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีวิธีการและแผนการปฏิบัติงานอย่างหลากหลาย ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

3.1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน เป็นที่ปฏิเสธสมมติฐาน เพราะมีค่า Sig. มากกว่า 0.05

3.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอุบลราชธานี ของกลุ่มประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกัน เป็นที่ปฏิเสธสมมติฐาน เพราะมีค่า Sig. มากกว่า 0.05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความยืดหยุ่น อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการมีจินตนาการ อยู่ในระดับมาก และด้านการมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก อาจจะเป็นเพราะความยืดหยุ่นนั้น เป็นความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง แสวงหาคำตอบได้อย่างอิสระ มีความคิดที่หลากหลายเปิดกว้างรับความคิดใหม่ๆ ปรับตัวได้ตามสถานการณ์ มีการกระจายอำนาจการบริหารงานในองค์กรให้แก่ผู้ร่วมงาน พร้อมทั้งจะสร้างและรับสิ่งใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของเตื่อนใจ สุนกุล (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น ด้านแรงบันดาลใจ ด้านจินตนาการ และด้านวิสัยทัศน์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ สมบูรณ์ศิริรัตน์ (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี เขต 1 พบว่า สภาพการดำเนินการปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางด้านความไว้วางใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา เป็นภาวะผู้นำด้านความยืดหยุ่น และภาวะผู้นำด้านจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของชลธิชา ทองมี และองอาจ เทียมกลาง (2568) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 อยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวัฒนกร บุญสร (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐรีย์ พุกพบสุข และจรรณี แก้วเอี่ยม (2568) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรเพศ ตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า เพศ อายุ และระดับการศึกษา ภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของชนะชัย บุญล้อม และสุวิจักขณ์ มั่นสารนิยธรรม (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่าง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจินตนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสนธยา สมลิกุล (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการกำหนดกลยุทธ์และนำสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน

1.2 จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีจินตนาการมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำที่สุดรองลงมา ดังนั้น ผู้บริหารสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ต้องส่งเสริมและสนับสนุนและสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้กับผู้บริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อให้มีประสิทธิภาพทางการบริหารได้อย่างสร้างสรรค์และเกิดการพัฒนายั่งยืน

1.3 ผลการวิจัย ด้านการมีวิสัยทัศน์ ในข้อผู้บริหารมองภาพรวมที่เป็นไปได้ในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับกระบวนการกำหนดเป้าหมายจากการสั่งการ เป็นการสร้างส่วนร่วม โดยให้บุคลากรทุกระดับร่วมกัน เพื่อให้ภาพรวมในอนาคตมีความเป็นไปได้และเป็นที่ยอมรับของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.2 ควรศึกษาวิจัยปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาวิจัยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

บรรณานุกรม

คุณาวุฒิ สิงห์ทอง. 2561. การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จันทร์ธิดา รัตนโกสม. 2561. การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา. สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

จุฑามาส ชุ่นห้วน. 2562. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สุราษฎร์ธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ณัฐริย พุกพสุ และจรรณี แก้วเอียน. (2568). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร, 8(3): 1-16.

เดือนใจ สุนกุล. 2562. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุวีริยาสาส์น.

- ปัทมา ปันทังกูร. (2561). **ภาวะผู้นำและการบริหารการเปลี่ยนแปลงในแนวการศึกษาชุดวิชาการ พัฒนาทักษะ และประสบการณ์วิชาชีพสำหรับผู้นำทางการศึกษา (หน่วยที่ 1).** พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รักเกียรติ หงส์ทอง, และธนพงษ์ อุดมทรัพย์. (2559). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ในบริบทการนำการ เปลี่ยนแปลง. **วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์**, 2(18). 73-87.
- วัฒนกรณ์ บุญศรี. (2566). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย. **วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ**, 3(7), 11-22.
- ศิริวรรณ คำเงิน. 2561. การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายการศึกษา ตำบลเวียง สันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พะเยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุพัฒตรา ธิพรพันธ์. (2561). การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สนธยา สมลิคุณ. 2566. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาลัย.
- เสาวนีย์ สมบูรณ์ศิริรัตน์. 2562. การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือการบริหารจัดการคุณภาพ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2562. **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579.** กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper & Row.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
<https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Mungskasem, Udom. 2001. **The experimental chief executive officer.** Doctoral Dissertation Graduate School Technical University of the Philippines.
- Northouse, P. G. 2018. **Leadership: Theory and practice (8th ed.).** Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 1–55.
- Robinson, K. 2007. **The Principles of Creative Leadership.** New York: McGraw-Hill.